Ч. 167. Четвер 10 серпня (28 липня) 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Гр. Андраші о ситуациї на Угорщині. — Події в Росиї. — Мирові переговори і справа военного відшкодованя.

Ґр. Андраші в розмові з редактором одної з мадярских ґазет сказав, що загальне положенє на Угорщині в послідних днях не змінило ся, що найбільше може трохи погіршило ся в наслідок неправного поступованя правительства. На питанє, що він — ґр. Андраші — думає о заяві міністра справ внутрішних Крістофі в справі загального права виборчого, відповів ґр. Андраші, що тота заява не звалює на міністра ніякої одвічальности. Він не може додержати свого приреченя, бо задачею палати послів буде вже на першім засіданю дня 15 вересня ухвалити правительству вотум недовіря. Впрочім характеризує то нинішнє правительство, що оно взагалі заняло якесь становище в справі загального права виборчого, хоч король не дав єму до того уповажненя. Дальше сказав ґр. Андраші, що ані він ані Банфі не ділають поза плечима коалиції і не думають ділати; їм розходить ся лиш о то, щоби ліберальна партия розвязала ся і зблизила ся до коалиції.

При тіснійшім виборі, який відбув ся оногди в Ліпто Сен-Мікльош на Угорщині, вибрано міністра справедливости Лянія 1578 голосами против словацкого кандидата, націоналіста Стодолю, котрий дістав 1545 голосів. Вибір сей характеризує також ситуацию. Кільканайцять виборців віднесло ся було телеґрафічно до бар. Банфі'го з запитанєм, яке становище мають они заняти при теперішнім тіснійшім виборі, а Банфі відповів: Серед теперішних обставин уважав би я за більше нещастє, як би вибрано міністра справедливости, котрий клонить ся до абсолютизму і котрого роля в моїм переконаню шкодить нашій конституциї, як коли би до репрезентантів народностий в парляменті прибув ще один.

Чи настануть в Росиї якісь реформи? — бо о конституциї тепер ще годі говорити. У відповіди на повисше питанє нехай послужить слідуюча інформация берлиньского „Lokal-Anzeiger-а", яку він дістав з Петербурга, а в котрій каже ся: Засіданя в Петергофі для наради над проєктом Булиґіна в справі народної репрезентациї вже закінчили ся. Проєкт принято в зміненій єго формі. В друкарни державній пороблено всі приготовленя, щоби той проєкт дня 12 серпня яко в день уродин наслідника престола подати до публичної відомости, скоро в послідній хвили не настане яка зміна, що тут дуже можливо. — Дрібничка! — все готове, але в Росиї може для всего настати в послідний хвили зміна і о стілько ся вість о реформах має таке саме значінє, як і многі инші, що були перед нею. А дальше пишуть до згаданої ґазети: З проєкту суть виключені справа праси і свободи зборів а відтак і ненарушимість особи, отже як-раз ті точки, на котрі суспільність росийска покладала як найбільшу надію. Скликанє народної репрезентациї має в осени наступити.

До тої самої ґазети доносять, що на внесенє ґен.-ґубернатора Трепова має бути розведене слідство против всіх членів конґресу земців в Москві, а відтак і против всіх ліберальних союзів, котрих єсть в Росиї 16 з 25.000 членами. Позаяк особи стоячі в слідстві не могли би після нового проєкту бути вибрані на членів репрезентациї народної, то виходить на то, що ціле слідство має на ціли не допустити до вибору тих людий, котрі в новій репрезентациї були би правительству не на руку.

До Berl. Tageblatt доносять з Петербурга: Міністер справ внутрішних Булиґін розпорядив розслідити питанє, чи з'їзд земців на конґрес в Москві можна уважати за злочин против держави. Сенат заперечив то питанє і длятого другий конґрес буде по всій імовірности дозволений, тим більше, що навіть цар не ува-

---

6)

Норвеґія і Швеция.

(Історично-етноґрафічна розвідка. — Написав К. Вербин).

Часть друга.

I.

Через Каттеґат до Ґетеборґа. — Ґетеборґ. — Трольгиттан.

В Копенгазі казали мені, що до Ґетеборґа в Швеції найліпше їхати почтовим кораблем, котрий відходить перед полуднем, а на другий день перед полуднем єсть в Ґетеборзі. Ну, то не зовсім так, але я дав ся намовити до довгої і не конче приятної подорожі.

Корабель гнав повною силою пари через Сунд, тото море, що єсть межи островом Зелянд, на котрім лежить столиця Данії Копенгаґа, а шведским побережем. Єсть то пролив, на яких 50 кільометрів довгий, в найвузшім місци, межи Гельзінґер на Зелянді а Гельзінборґ в Швеції $4^1/_2$ кільометра а в найширшім місци межи Копенгаґою а Мальми 26 кільометрів широкий і лиш місцями до 30 метрів глубокий; але сюди іде найкоротше дорога з Балтийского до Північного моря і тому сей пролив має велику вагу. Але їзда тут небезпечна, бо й море буває часто дуже бурливе і повно мілин та підводних скал, так що кораблі мусять тут дуже осторожно плисти.

Далеко на овиді поза нами вже западала Копенгаґа і ще лиш трошки виднїла ся баня церкви Фридриха, коли я довідав ся, що їдемо до Мальми на шведскім боці і там будемо ночувати. А Мальми то мимо свого хорошого парку нудна приморска нора, а до того падав ще й дощ. Я ночував на кораблі, а на другий день о 6 годині рано поплили ми в дальшу дорогу.

На дворі було холодно, а Сунд зачинав таки на добре грати ролю широкого моря. Але ще якось можна було видержати і ми повиходили на поклад на прохід. В полудне станули ми у Гельзінґборзі. Ще перед тим задержав ся був наш корабель в Ляндскроні, де набрав богато міхів зі вівсяною мукою. Гельзінґборґ то хороше місто, понад котрим піднимає ся старосьвітска чотирогранна вежа. Сунд стає тут так вузкий, що видко добре на даньскім березі Гельзінґер а недалеко від него замок Кронєнберґ обведений валами, де колись Шекспірів Гамлет мав ліпше відограти свою драму як всі актори, що в наших часах єго представляють.

Я був ще в добрім гуморі, коли ми стояли в Гельзінґборзі. Але небавком показав ся ріг Куллєн, що висуває ся далеко в море. Небо було сине та й море синіло ся також. Филї вкриті піною сунули ся до нас, а в глубоких долинах межи тими филями крутили ся колеса білої ріки. Чудовий, справді як би намальований образ представляв ся нашим очам. Тай наш пароход мусів представити ся дуже красно тому, хто дивив ся на него з берега. Але нас вчепила ся небавком морска хороба; лиш два якісь пани і одна дама не дістали єї. Та й я мусів дати день божкови моря. Аж страшно погадати, що тут діяло ся. Здорові ловили ся з цілої сили лавок, на котрих сиділи, коли судно перевертало ся на бік і здавало ся, що чоловік вдарить головою об ту стїну води, що піднимала ся на другім боці, а они ловили ся ще раз, коли здавало ся, що корабель своїм передним кінцем летить на дно моря. При тім филї заєдно так котили ся з шумом і плескотом почерез поклад, що ми мусїли підносити ноги на лавки, щоби їх не держати заєдно у воді. З помежи всіх недужих найбільше було мені жаль одної пані з чотирома дітьми. Їх місце було в першій клясі, але они залізли поза великі пакунки з товарами, попривязувані на другім покладі, а мати діставши сама морской хороби, ратувала як могла свої діти, що з плачем і криком єї чепили ся. Завидсть уважаю завсігди за великий гріх. Але тоді я таки завидував тій женщині, що з повіваючою хусткою на голові приносила води тій пани та ходила серединою покладу і лиш плечима обертала ся, коли надбіга филя, а відтак стрясала воду з себе. Бо то не належить до приємности лежати так цілими годинами на однім місци і давати ся гойдати то в один то в другий бік, то наперед то взад і боятись ся, що кождої хвилї готов чоловік злетіти на поклад залитий водою.

Той в своїм роді дикий образ моря збільшали ще гористі смуги побережа, що ніби рамці єго окружали. Коли опісля наш корабель мов гордий король сунув ся поміж вітриловими суднами по ріці, що творить пристань в мі-

жав конґрес в Москві за роботу ворожу державі і вимірену против неї.

Мабуть нинї, в середу, розпічнуть ся офіцияльно в Порсмес мирові переговори, бо повновластники обох сторін явили ся вже були в призначенім для переговорів будинку. Відрочене наступило мабуть для того, що декотрі члени конференциї опізнили ся з причини непогоди підчас їзди на мори. Льондоньска Daily Mail одержала — як каже — з міродайних кругів інформацию, після котрої шанси мира дуже значно поправили ся. — Японьске правительство мало значно змінити первістні свої жаданя що до воєнного відшкодованя. Але нема здаєсь сумніву, що Росия не згодить ся ніяк на заплату відшкодованя і відступленя хоч би лиш найменшого кусника своєї землї, а той свій упір опирає она на тім, що війна не принесла ніякого порішеня і Японцї мимо своїх побід не довели ще Росиї до того, щоби могли їй диктувати свої услівя. Але з другої сторони Японія все-таки домагає ся відшкодованя. Длятого підносять гадку, що Росия може й згодить ся на заплату, але хиба лиш в такім видї, що буде то нїби відшкодованє для тих вдовиць і сиріт по японьских офіцирах і вояках, що погибли на війнї. Очевидно мусїла би тота нагорода бути так велика, щоби й вдовиці та сироти дістали своє відшкодованє та й щоби правительство японьске могло покрити свої видатки.

Новинки.

Львів, дня 9 серпня 1905.

— **Перенесеня.** П. Мінїстер справ внутрішних перенїс старостів: Кароля Феттера з Мисленичь до Грибова, Бронислава Вайдовича з Грибова до Нового Торга, Йосифа Рудского з Нового Торга до Хшанова і Едварда Чермака з Хшанова до Мисленичь, а управу городеньского староства поручив старшому комісареви повітовому Адольфови Пупицкому. — Львівский ц. к. висший суд краєвий перенїс офіцияла канцелярийного Едварда Івана Строньского з Жовкви до Отинії і канцелїста судового Тимотея Спурного з Отинії до Жовкви, а канцелїстів судових Йосифа Новаковского з Копичинець до Лїська і Івана Кокога з Лїська до Копичинець.

— **З Дирекциї ц. к. мужескої семинариї учительскої у Львові.** Вписи до ц. к. Семинариї учительскої і обох шкіл вправ будуть відбувати ся в днях 20, 30 і 31 серпня с. р. Кандидати, що зголошують ся на курс приготовляючий і на I. рік, мають предложити: 1. метрику уродженя на доказ, що скінчили 14 (на I. рік 15) рік житя; 2. сьвідоцтво здоровля і щіплєної віспи, виставлене правительственним лїкарем на урядовім блянкетї; 3. послїднє сьвідоцтво шкільне; 4. карту вписову в двох примірниках; 5. на случай перерви в науках сьвідоцтво моральности. Кандидати, котрі скінчили з добрим поступом IV. кл. в школї середній, будуть приняті на I. рік без вступного іспиту. Укінчене III. кл. шк. видїлової дає право до вписуна I. рік і курс приготовляючий; однак ученики тої катеґориї мусять піддати ся строгому іспитови зі всїх предметів, яких учать на курсї приготовляючім. Ученики з місцевостий, де нема шкіл видїлових, можуть бути припущені до вступного іспиту на курс приготовляючий на основі сьвідоцтва з укінченого шестого року науки. Всї ученики мусять піддати ся пробі голосу і слуху музикального. На рік II., III. і IV. будуть приняті лиш кандидати тутешної семинариї, котрі укінчили попередну клясу з добрим успіхом.

— **Важне для Русинів із Станиславова** і охрестности: Отсим подає ся до відомости, що заходом видїлу філїї руского товариства педагогічного в Станиславові відбуде ся двотиждневий курс підготовляючий для всїх тих учеників, що здавати муть вступний іспит до першої кляси руской гімназиї в Станиславові по вакациях. Курс той розпічне ся 17 н. ст. серпня, а скінчить ся 31 н. ст. серпня. Оплату за удержанє—за харч і обслугу—назначує ся за той цїлий час на 8 К (вісїм корон). Кождий ученик має привезти з собою книжки, білє на два тиждні, подушку, накривало і сїнник. Всї мають явитись найдальше 16 н. ст. серпня з полудня в бурсї філїї руского тов. педаг. ул. Пелеша ч. 9, бо наука розпічнесь 17 о годині 9 рано. При сїм виразно зазначуєсь, що в тім курсї можуть взяти участь тілько ті ученики, що вже підготовлені, а лиш мають собі повторити і дещо доповнити. Натомість нехай зовсїм не приїзджають такі, що підготовлені вельми слабо, бо шкода наражати їх на непотрібні видатки. Оплату має кождий зложити з гори при вписї. Зголошуватись годить ся карткою кореcп. на адресу: *Прокіп Рибчук*, проф. гімназиї, тепер у Дорі до 15 н. ст. серпня або устно в бурсї дня 16-го серпня.

— **Пожарний „Сокіл" в Бурканові**, підгаецкого повіта, засновано на статутї львівского „Сокола". Ц. к. Намістництво вже затвердило статут.

— **Огнї.** В Устриках, сяніцкого повіта, згорів дня 5 с. м. паровий тартак, положений недалеко від стациї зелїзничої. — В Сенешваралья вибух тут знов огонь і знищив 35 домів і 11 стодол.

— **Снїг в серпни.** З Інсбрука, столиці Тироля, доносять, що там теплота відразу зменшила ся до 20 степенів і упав зливний дощ, котрий наробив дуже великої шкоди. Рівночасно в долинї Ціллер падав так густий снїг, що завіяв 140 туристів.

— **Самоубийство.** Помічник купецкий в склепі п. Пелецкого у Львові, Болеслав Ціммер, відобрав собі житє вистрілом с револьвера. Причиною самоубийства мала бути обава кари за крадїж, яку викрито на шкоду п. Пелецкого.

— **„Нервова" баба.** Кухарка в реставрациї Вільгельма Гельмана у Львові, Рожа Левенштарк, посварила ся оногди з наймитом Йосифом Моравским, а відтак і побила его страшенно полїном на цїлім тїлї. При тій нагоді дістав кількайцять порядних синців і кельнер Макс Фростіґ, котрий хотїв успокоїти Левенштаркову. Приведена на полїцию признала ся Левенштаркова до вини, але оправдувала ся тим, що она нервова.

— **Убийник з Сахалїну урядником в канцеляриї ґубернатора.** До берлиньского Tageblatt-у доносять, що в Варшаві арештовано якогось Кастельса, котрий був урядником для окремих поручень в канцеляриї ґубернатора в Петрикові. Арештованє наступило длятого, бо показало

стї Гальмштадї, взяло ся нас всїх, а особливо наших недужих, таке чувство, якого певно мусїв зазнати Йона тоді, коли его викинув кит із свого черева на беріг. Коли же ми вийшли на беріг, то в перший хвили здавало ся нам, що в Гальмштадї настало землетрясенє, бо під нашими ногами гойдав ся брук улиці а доми місточка хитали ся на всї боки. За радою капітана пустив ся я до Тіволї, а хто був би видів мене дома, як я тоді ішов, був би певно сказав, що я упив ся. То були перші наслїдки нашої плавби в Каттеґатті, тім мори, що тягне ся на північ від Зелянду межи побережами Данії а Швециї.

Тіволї то парк в Гальмштадї з господою, в котрім що вечера сходять ся достойники шведского побережного місточка, щоби тут послухати музики. Мала войскова музика, котрої члени дивним дивом мали всїлякі уніформи, не конче менї подобала ся; за то красший був прохід вздовж ріки попри сїножати і луги з видом на лїсисті гори, що купали ся в сьвітлї заходячого сонця. Я пустив ся відтак вздовж пристанї. Вздовж побережа тягне ся дорога обсаджена липами. На лавках сидять старі рибаки в темносиних одежах з білими бородами і люльочками в роті а коло них молоді парні, справдешні велити, червонолиці, з білявим волосем і синими очима; один в одного як ґвардийскі кірасиєри. Стоять і сьміють ся, балакають і жартуючи, поручують один другого, або ходять поволи як і я вздовж алеї та ідуть аж до камінної греблї, де гудить і шумить запінене море, розбиваючись об побережне камінє.

Виджу добре, що завтра розпічне ся знов такий самий танець. Тут так затишно і любо, а там кілька сот метрів дальше реве і стогне споконвічна сила природи. А ті самі люди, що тут сьміють ся і жартують або пакають під липами свої люльочки, вели оптам борбу з тою споконвічною силою природи та й завтра стануть знову до борби з нею. Таке то вже житє чоловіка на сьвітї, щоби він вічно боров ся.

Вийшло ще поганїйше, як то я собі гадав. О 3 год. рано пустили ся ми в дальшу дорогу. Я пробовав довго удержатись на своїй постели, але по двох годинах нестало вже й терпцю і сили і я вибрав ся знов на поклад. Як-раз стояла якась лавка так користно, що я міг собі на ню сїсти. На щастє був ще й дашок над нею, що хоронив від дощу, що лив як з коновки. Почало ся таке саме гойданє як і вчера, лиш не можна було робити порівнаня з якимись образами а насувало ся порівнанє з тим звірятем, котре нам дає вепрову печеню, котру я так дуже люблю.

Капітан, що ідучи якось так дивно похилений на один бік, приступив до мене, став потїшати мене, що за пять годин доплиємо до шхирів [1], де вода вже значно спокійнїйша. Так отже лежав я тут цїлих пять годин, а довкола мене гримали і гуркали всїлякі дручки та крати, аж наконець показали ся й шхири. Капітан добре казав, бо наш корабель сунув ся спокійно по тім дивнім північнім сьвітї. Так, то була тота північ, яку я собі в моїй голові уявляв, цїла сїра і понура, що якось дивно годила ся з тими сїрими малими скалами то більшими островами, що виставали з моря а понад котрими літали кигикаючи морскі чайки. Часом показав ся малесенький зелений кусник землї з домами, що як би були приліплені до скали. Місцями видко на скалах білі камінні стовпи: то знаки, які поуставляли мореплавцї. Безпечно і спокійно суне ся корабель по своїй дорозї помежи тими пустими скалами, що стають щораз густїйші, аж наконець збивають ся в цїлечину, що творить мірно високі горби, котрі півколесом окружають воду — ґетеборґску пристань. На тих горбах видніють ся доми одні понад другими а поза ними піднимають ся голі вершки горбів, з улиць висторчають тут і там поодинокі голі скали. Минаємо многі судна і корабельні варстати і наконець серед великої зливи причалюємо до берега.

Ґетеборґ то найбільше і найкрасше по Штокгольмі місто в Швециї і має нинї около 120.000 жителів. Я був приготовлений на то, що буду тут сидїти як би в карантанї; тим часом веремя змінило ся і у вікно моєї гостинницї засьвітило як найкрасше сонце. Я вибрав ся зараз оглядати місто, котрого головна часть лежить в долинї, окруженій довкола скалами. Від пристанї ідуть до міста красні улиці: Нора Гамн Ґатан і Сидра Гамн Ґатан (Північна і Полуднева портова улиця) і они творять нїби береги великого головного каналу, що іде від пристанї до міста і тут перетинає ся з другим каналом. Обі сї улиці перериває велика і дуже красна площа Ґустава Адольфа, де стоїть памятник того шведского короля, а відтак кінчать їх красні городи перед двірцем зелїзницї.

Сей ряд улиць задля свого положеня до пристанї і двірця зелїзницї та готелів впадає кождому чужинцеви найборше в очи, але найкрасша часть міста, де мешкають богаті купцї, т. зв. Нова алейна улиця, що іде рівнобіжно до тамтих і разом з ними замикає т. зв. старе місто. Тут єсть прекрасний королївский парк і городи товариства городничого. Дальше на лїво виходить ся на передмістє, де суть красні двірки ґетеборґских мілїонерів з незвичайно дорогими городами.

Ґетеборґ, положене з одної сторони над морем, з другої над устєм ріки Ґера-Ельф, єсть незвичайно торговельне і промислове. Тут суть фабрики зелїза і сталї, прядільнї, фабрики всїляких виробів з дерева, фабрики паперу, виробів із шкіри і т. п. Але найважнїйше для міста єсть торговля. Місто вивозить і сире зе-

[1] Шхири (Skär) називають ся маленькі острови і скали, які знаходять ся у великім числї близько шведского побережа.

ся, що той Кастельс був убийником, котрого засудили були до тяжких робіт на Сахалїнї і називав ся первістно Михайлов. Він втік із Сахалїну, убив опісля в Люблинї якогось Кастельса, забрав всї его папери, а прибравши імя убитого, дістав ся до канцеляриї ґубернатора в Петрикові.

— **Злодійскі маґазини.** Львівска полиция викрила оногди в помешканю Якова Райса, знаного в львівских кругах злодійских під назвою „Янкля Шікера“, великий маґазин крадених годинників. Забрані у него 60 будильників, 12 годинників з хіньского срібла і 12 ланцушків зложено в полицийнім депозитї. — На порученє намістництва перевело староство в Коломиї ревізию в тамошних склепах, що продають старе одінє, шукаючи мундурів войскових, котрими не вільно торгувати. Ну, тай дошукало ся! Жандармерия при помочи полициї забрала дві фіри мундурового одіня а в тім около 200 нових мундурів угорскої жандармериї, значених державною штампилією. Нема сумніву, що Коломия есть осередком для межинародних злодіїв, котрі перевозять звідтам крадені в Галичинї річи на Угорщину і Буковину та до Румунії а на відворот, крадені річи з Угорщини приходять насамперед на склад до Коломиї а звідтам перероблені і перефарбовані розходять ся дальше. Таким осередком для торговлї краденим одінєм був давнійше Тернопіль, звідки оно ішло до Росиї. Подібно були Підгайцї осередком злодійскої шайки, що займала ся крадежию коний. Росийскі конї відставлювано до Підгаєць і звідтам транспортовано їх до Львова, а на відворот крадені в Галичинї конї висилано до Підгаєць а звідтам головно через Гусятин і Скалу до Росиї. Здає ся, що давні відносини мало що змінили ся, коли такий величезний склад угорских мундурів викрито в Коломиї.

— **Як жидівка відбирала присягу від селянина.** З Коломиї доносять про таку ориґінальну подію: До шинку Фрідмана зайшов селянин Зарицкий з Вицинова, випив склянку пива, заплатив 20 сотиків, і вийшов. Коли вже був на дворі, догоняє его Фрідманова, завертає до коршми і каже ще раз платити. Селянин не хоче, тоді жидівка вкладає до „гальби“ запалену сьвічку і каже Зарицкому присягати. Хто знає, яку вартість має 20 сотиківка у нашого мужика, зрозуміє, що притиснений до муру селянин повторив за Фрідмановою роту присяги: „Аби я так здоров був, щом заплатив, так менї Господи Боже допоможи!“ Потім казала жидівка зложити пальцї рук на вхрест і той хрест поцїлувати, та аж тоді відпустила мужика повіривши єму, що він заплатив.

Телеґрами.

Будапешт 9 серпня. Підчас оногдашної бійки цивільних з войском в Яґері (Ерляв) на Угорщинї зранено загалом 68 людий, між тими 14 вояків. Бійка пішла із за дівчат при танци.

Берлин 9 серпня. Після найновійших донесень згинуло в катастрофі в Шпремберґ 17 осіб, а 14 есть тяжко ранених. Причина катастрофи доси не вислїджена.

Порсмес 9 серпня. Вчера перед полуднем поїхали мирові повновластники до забудовань арсеналу, а їх повитав там контрадмірал Мід (Меад) серед сальв, які дала залога. Повновластникам показано комнати в однім з будинків. Мід заявив, що одержав приказ, щоби як найострійше допильнував тайни нарад. Делеґати відїхали опісля до готелю.

Льондон 9 серпня. Кореспондент „Daily Telegr.“, котрий їхав з Віттем до Порсмес, доносить до своєї ґазети подрібности з своєї розмови з росийским повновластником мировим. З розмови тої вносить кореспондент, що Росия рішучо відмавляє заплаченя відшкодованя воєнного і відступленя росийскої землї, не виключаючи і Сахалїна.

Канеа 9 серпня. Бюро Райтера доносить: Повстанцї заняли уряд митовий в селї Кастеллї і не хотїли допустити до того, щоби жандарми з росийскої канонїрки „Храбрий“, прибувші в цїли відобраня уряду, висїли на беріг. Канонїрка бомбардувала і знищила село. Повстанцї, котрі стріляли і зранили двох росийских моряків, вивісили наконец білу хоругов.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок** товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ у Львові з днем 31 липня 1905 року (сотики пропущено):

	Кор.
I. Вкладки щадничі:	
вложено . . .	583.798·—
винято . . .	317.078·—
стан з кінцем липня	2,050.393·-
II. Позички на скрипти і векслї:	
уділено 651 нових позичок в сумі	680.729·—
сплачено 291 цїлковитої рати .	306.461·—
стан з кінцем липня у 3299 довжників	1,939.887·—
III. Уділи членьскі вплачені від 3694 членів кор. . . .	148.528·—
IV. Фонд резервовий і фонди на страти	29.971·—
разом фонд власний кор. . .	178.499·—
V. Цїнні папери і вкладки в других товариствах кор. . .	268.638·—
VI. Готівка на рах. біжучім і в касї кор.	145.779·—

Вкладки принимаємо на 4%; позички уділяємо на 6%. При сплатї на 30 рат піврічних виносить рата амортизацийна 5·18 від 100 кор.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 8 серпня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·— до 8·15; жито 6·15 до 6·30; овес 6·90 до 7·10; ячмінь пашний 6·— до 6·25; ячмінь броварний 6·25 до 6·50; ріпак 11·25 до 11·50; льнянка —·— до —·— горох до вареня 8·— до 9·25; вика —·— до —·—; бобик 6·25 до 6·50; гречка —.— до —·—; кукурудза стара 7·25 до 7·55; хміль за 56 кільо 70·— до 75·—; конюшина червона 50·— до 65·—; конюшина біла 50·— до 65·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка —·— до —·—.

лїзо, валковані і ковані штаби зелїза, цьвяхи, тертицї і дошки, вироби столярскі, рибу, свинину, сірнички і т. п. З помежи публичних будинків впадають в очи особливо резиденция маршалка краєвого, дуже старий будинок, де в 1660 р. помер шведский король Кароль X., відтак будинок артилєриї, положений на скалї і подобаючий на кріпость, почта, уряд митовий і др. Місто має кінний трамвай, ґазове і електричне осьвітленє, водопроводи, одну ґімназию, міску бібліотеку, школу технїчну, школу морскої плавби і т. п.

Поминувши великий рух торговельний, буває в місті лїтом ще й велика маса подорожних, особливо з Німеччини, котрі звідси їдуть на далеку північ або звідтам повертають. Для того має тут велике значінє німецка мова, але спосіб житя есть тут зовсім шведский з тою виїмкою, що тут в готелях і реставрациях послугують самі кельнери, підчас коли після шведского звичаю повинна би бути жіноча служба. Характеристикою тутешного способу житя есть, що тут перед обідом подають т. зв. „смирґос“ (smörgas), що значить дословно „хлїб з маслом“, а поправдї означає то „закуску“, котра складає ся із всїляких студених страв як: риба, мясо, сир і т. п. По реставрациях стоять окремі столи з тою закускою, а до неї пють горівку, котру тут називають „аквавіт“ (себто — оковита). Але аквавіт пють звичайно лиш низші стани, котрих не стати на пиво, бо оно тут дуже дороге. Вина пють тут лиш дуже мало; навіть богаті люди пють тут лиш рідко коли вино. За то улюбленим напитком всїх есть тут шведский пунш — мішанина руму і цукру — котрий пють студений, а до котрого домішують ще часто содової води. Навіть люди з висшого стану запивають ся найчастїйше тим пуншом.

Велика маса чужинців, що лїтом вибирають ся на далеку північ, іде з Ґетеборґа звичайно або до Християнії в Норвеґії або до Штокгольму, а якась часть задержуєсь на стациї Трольгиттан, місцевости положеній на шляху зелїзницї, що веде до Християнії. Самі же Ґетеборцї люблять робити прогульки до Трольгиттан, віддаленого від Ґетеборґа лиш на 2 години їзди. Поїзд їде вздовж каналу Ґета через сторону, де богато сїножатий і низьких скал. Подорожні, що їдуть кораблем по каналї, вимахують хустками до своїх братів і сестер, що їдуть скорше. Місцями підходять гори аж до зелїзницї, котра їде відтак через рідкий сосновий лїс повен скал. Дебри і яруги кажуть тут сподївати ся водоспадів.

Ось вже й Трольгиттан, чистенька місцевість, положена на вижинї. Послугачі з трох гостинниць старають ся зловити для себе якогось гостя. Босі хлопцї піднимають ся вести чужинця до водоспадів, а наконець сиджу вже на возї, що має завезти мене до наперед вже означеної гостинницї, віддаленої пів години від двірця. Зразу їде ся нудною дорогою повною пороху через місцевість, відтак з гори в долину, здалека чути вже якийсь шум, видко трохи якусь білу запінену масу води, а опісля їде ся знову в гору попри сосновий лїс. На стрімкій скалї серед лїса стоїть гостинниця, до моїх уший доходить шум води, а коли входжу до визначеної для мене комнати і отвираю вікно, виджу по тамтім боцї лїса і скали, виджу в долинї під собою водоспади Трольгиттан. Вже звідси представляє ся красний образ, але що иншого придивити ся самим водоспадам. Лиш послїдний, менший водоспад видко безпосередно під гостинницею; головні водоспади суть дальше на горі. Туди треба зараз піти.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).